

Dr. Répás József
Polgármester úr részére
Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata
2340 Kiskunlacháza
Kossuth tér 1.

Budapest, 2014. július 14.
82/2014

Tárgy: Kiskunlacháza jövője és a kavicsbányászat tárgyában kérelem

Tisztelt Polgármester Úr!

Kiskunlacháza Nagyközség Integrált Településfejlesztési Stratégiájának és Konceptiójának több fejezete foglalkozik a kavicsbányászattal kapcsolatos problémákkal.

„A táj agresszívan terjedő használata a felszín közeli kavicsvagyon kinyerésére irányuló külszíni bányaművelés, amely a külterület keleti szektorában már-már uralkodó tájhasználati móddá vált. Jelentős részük, a felhagyott bányák vízmederré, illetve vízfelületté váltak, potenciális vízgazdálkodási területté. A bányatelkek elhelyezkedése és a táj szabdaltsága térségileg összehangolt tájrekultivációt és ásványvagyon gazdálkodást tenne szükségessé.” (IVS)

Bár a mező- és erdőgazdálkodás aránya a 2000. évtől a 2008. évig erősen csökkenő tendenciát mutat, mégis felvetődik gazdasági potenciál szempontjából a probléma: az ásványi vagyon véges mennyiségű természeti kincs. Amellett, hogy a Konceptió szükségesnek tartja a bányaterületek tulajdonosaival való „szoros együttműködés”-t, intézkedést is ajánl: hatástanulmány készítését a jelenlegi helyzet feltárásával, a bányanyitási és rekultivációs kérdések tisztázásával, a rekultivációs területek újragondolásával. (Településfejlesztési Konceptió VII.3. Beavatkozási pontok)

2013. szeptemberében a Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala egy bányanyitási szándékkal kapcsolatban már így írt: *„Figyelembe véve a járási földhivataltól kapott információkat, valamint az ingatlan-nyilvántartási adatokat, melyek szerint Kiskunlacháza területén összesen 1345,7412 ha nagyságú területre van bejegyezve bányatelek jogi jelleg, valamint azt, hogy a 1990-es évektől kezdődően kimutathatóan 796,4 ha nagyságú termőföld végleges más célú hasznosítását engedélyezte a körzeti földhivatal ... bányászati tevékenység megvalósítása céljára, elmondható, hogy már jelenleg is túlzott az e célra felhasznált, és felhasználni tervezett termőföld nagysága a településen.”*

Fentiek alapján: Kiskunlacháza településen jelentős mennyiségű bányászati igénybevétel céljára még fel nem használt ásványvagyont rejtő, már bányaövezetté minősített terület található. Ezért kérdés, hogy miért lenne szükséges még mezőgazdasági övezetben lévő területek átminősítése bányanyitás céljára, mint ahogyan ez az elmúlt években Kiskunlacházán a bányavállalkozók kérésére sajnos megtörtént.

2011 novemberében még nem támogatta Má-1 övezetben lévő területen bánya nyitását Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Jegyzője, éppen a Képviselő-testület döntésére hivatkozva, vagyis Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának 3/2005. (IV.15.) számú rendelettel elfogadott Helyi Építési szabályzatának 50. §-ára, mely szerint *„Kiskunlacháza Nagyközség közigazgatási területén új bányatelek fektetés nem létesíthető.”*

E felelősségteljes döntés ellenére azonban a közelmúltban a bányavállalkozások részéről mégis jelentős mennyiségű olyan igény jelentkezett, amely mezőgazdasági övezetben lévő területek bányaterületté való átminősítését kívánja, amint a „Kiskunlacháza XVIII. – homok, kavics” védnevű bánya 2013-ban készített felülvizsgálati dokumentációjában is kimutatásra ke-

rült és a „Kiskunlacháza XII. – kavics” védnevű bánya bővítési kérelmével kapcsolatban jelenleg is folyamatban lévő környezetvédelmi eljárás dokumentációjából is kitűnik.

Ezek az újonnan bányaterületté minősítési kérelmek helyileg messze esnek az Integrált Településfejlesztési Stratégiában és a Konceptióban Kiskunlacháza bányaterületek helyszíneként lehatárolt keleti területétől (Kiskunlacháza IVS 127. oldal, valamint IVS IV.3.5.), ezért Kiskunlacháza Nagyközség településfejlesztési stratégiájának valószínűleg nem képezik szükséges részét. Amint az IVS IV.4. „Fenntarthatósági szempontok” című fejezetben írja: *„A potenciális bányaterületek új nyitása előtt a teljes település egészére szükséges egy megvalósíthatósági tanulmány készítése, mely különösen fókuszál a környezeti fenntarthatósági szemlélet betarthatóságára.”*

Az IVS a bányaterületek növekedésével járó várható környezeti hatásként számol a vízháztartás egyensúlyának felborulásával, a vízfelület túlzott növekedésével. Javasolja az előzetes felméréseket, különös tekintettel a fenntartható települési fejlődésre.

A mezőgazdasági övezetek terhére történő új bányaterületek kijelölése nem csak a települések mezőgazdasági hasznosítású területeinek fogyásával jár, hanem a bányaművelés és az utána visszamaradó bányatavak összességének egyre növekvő felszíni párolgása a talajvíz szintjére jelentős távolhatást gyakorol. Amint a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság írta 03848-0003/2013. számú szakvéleményében: *„Összességében megállapítható, hogy a jelenleg működő bányák, illetve a már kialakult mesterséges vízfelszínnek kedvezőtlen hatást gyakorolnak a térség süllyedő tendenciát mutató talajvízszintjére, valamint a távolabbi rossz állapotú víztestek vízkészletére.”*

A talajvízszint süllyedése ezáltal a megmaradó mezőgazdasági hasznosítású földek termőképességének romlását is eredményezi, és előnytelenül hat a Kiskunsági Nemzeti Park védett természeti értékeire is.

A hazánkban méltatlanul alacsony bányajáradék és földvédelmi járulék nem csak az ásványi vagyron viszonylag olcsó áron való kitermelésére ad lehetőséget, hanem károsan befolyásolja a mezőgazdaság jövőjét is, valamint a természetvédelmi értékek idegenforgalmi vonzerejét.

Az ellenőrizetlen rekultiváció jobb esetben horgásztavak sokaságát hozza létre a térségben, ami gazdasági versenyképesség szempontjából megfelelő utógondozás esetében sem jelent biztosítékot.

Tisztelt Polgármester Úr!

Mint a Csepel-Sziget és Környéke Többcélú Önkormányzati Társulás 51-es számú főút ügyével foglalkozó Bizottság elnökéhez is fordulunk Önhöz kérésünkkel, bízva abban, hogy elősegíti a térség fejlődésének fenntarthatósága érdekében a Kiskunlacháza Integrált Településfejlesztési Stratégiájában is problematikusnak tartott bányaterületek növekedésének korlátozását.

Tisztelettel:

Schnier Mária
elnökhelyettes

